

ส้มโอ

ชื่อไทย: ส้มโอ

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ: Pummelo, Shaddock

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Citrus grandis* Osb.

โดย นายกิตติ สระแก้ว

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

สถิติการผลิต				
		ปี57	ปี58	ปี 59
พื้นที่ให้ผล (ไร่)		179,070	45,640	49,403
ผลผลิตรวม (ตัน)		245,500	117,043	111,175

ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	
หมายเหตุ เป็นต้นทุนเฉลี่ยตั้งแต่เริ่มปลูกจนเริ่มให้ผลผลิต	
ปลูกในสภาพพร้อม	59,609
ปลูกในสภาพไร่	39,144

ฤดูกาลที่มีผลผลิตออกสู่ตลาด	
ส้มโอปี (ในฤดูกาล)	ส.ค. - ก.ย.
ส้มโอทวาย	มี.ค. - เม.ย.

แหล่งผลิตที่ปลูกมากได้แก่

ภาคตะวันตก: จังหวัดสมุทรสงคราม นครปฐม กาญจนบุรี ราชบุรี

ภาคเหนือ :จังหวัดพิจิตร พิษณุโลก นครสวรรค์

ภาคกลาง : จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี และนนทบุรี

ภาคตะวันออก: จังหวัดปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ :จังหวัดนครราชสีมา

อุบลราชธานี ชัยภูมิ

ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยรายปี

ปี	ราคา (บาท/กก.)
57	25.90
58	27.84
59	n.a.

พันธุ์ส้มโอ	
พันธุ์การค้าหลัก	ทองดี ขาวน้ำผึ้ง
พันธุ์การค้าเฉพาะท้องถิ่น	ขาวแตงกวา ท่าช้อย บัดตาเวีย ขาวใหญ่ หอมหาดใหญ่ เจ้าเสวย กลุ่ม ขาวแก้ว
พันธุ์ที่นิยมปลูก	ขาวน้ำผึ้ง ทองดี ขาวแตงกวา ขาวใหญ่

ปริมาณและมูลค่าส่งออกส้มโอสด			ข้อได้เปรียบ - เสียเปรียบสินค้าไทย
ปี	ตันสด	ล้านบาท	ข้อได้เปรียบ ๑. รสชาติดีเป็นที่ต้องการในตลาดโลกมากกว่าส้มโอจากแหล่งผลิตอื่น ๒. ไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกส้มโอรายใหญ่ของโลก และมีช่วงการผลิตเกือบตลอดทั้งปี ๓. อุดมไปด้วยสารอาหาร รวมทั้งมีสารองค์ประกอบต้านอนุมูลอิสระและสรรพคุณทางยา ๔. ความนิยมในการบริโภคมีเพิ่มมากขึ้น ข้อเสียเปรียบ ๑. ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเรื่องราคาปัจจัยการผลิต ๒. มีโรคและแมลงศัตรูพืชมาก โดยเฉพาะโรคแคงเกอร์ และแมลงวันผลไม้ ซึ่งเป็นอุปสรรคใหญ่ต่อการส่งออก ๓. ความไม่สม่ำเสมอของคุณภาพและรสชาติผลผลิตในแต่ละแหล่งผลิตและแต่ละช่วงเวลา ระหว่างปี
57	12,522	128.34	
58	12,179	271.63	
59	n.a.	n.a.	
ประเทศคู่ค้าที่สำคัญ		ประเทศคู่แข่งที่สำคัญ	
จีน	ฮ่องกง	กัมพูชา	อิสราเอล และเวียดนาม

ส้มโอ

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
<ol style="list-style-type: none"> 1. ส้มโอของไทยเป็นผลไม้ที่มีรสชาติดีเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ 2. มีคุณค่าทางโภชนาการสูง 3. นอกจากบริโภคสดแล้ว ยังนำไปประยุกต์ในการประกอบอาหารได้มากมายทั้งคาวและหวาน 4. โครงสร้างของเปลือกค่อนข้างหนาและยึดหยุ่นคล้ายฟองน้ำ ทำให้ผลผลิตเสียหายจากการเก็บเกี่ยวและการขนส่งน้อย และสามารถเก็บรักษาคุณภาพผลผลิตได้ยาวนาน จึงเป็นที่นิยมในการใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ เช่น งานเทศกาลงานบุญ ใช้เป็นของขวัญ ของกำนัล ของที่ระลึก ของรางวัล ใช้ในการจัดเลี้ยง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีโรคและแมลงศัตรูพืชค่อนข้างมาก เช่น โรคแคงเกอร์ โรคกรีนนิ่ง เพลี้ยไฟ หนอนชอนใบ แมลงวันทอง ฯลฯ ทำให้เกษตรกรต้องใช้สารเคมีป้องกันกำจัดในปริมาณมาก จึงมักประสบปัญหาสารพิษตกค้าง และเป็นอุปสรรคต่อการผลิตเพื่อส่งออก 2. ความไม่สม่ำเสมอของคุณภาพผลผลิต โดยเฉพาะรสชาติของส้มโอที่ปลูกแต่ละแหล่งผลิต หรือแม้กระทั่งแต่ละช่วงเวลาระหว่างปีที่เก็บเกี่ยวผลผลิต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มจดทะเบียนเกษตรกรชาวสวนส้มโอ โดยเฉพาะสวนเกษตรกรที่ผลิตส้มโอเพื่อการส่งออกเพื่อควบคุมกระบวนการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิต และการรักษาพืช 2. วิจัยและพัฒนาหาพันธุ์ที่มีความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูพืช

ที่มา 1. ข้อมูลสถิติการผลิตจากรายงานสภาวการณ์ผลิตพืชของกรมส่งเสริมการเกษตร

2. ข้อมูลสถิติการเกษตรจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

